

Zespół ds. aktywizacji społecznej i zawodowej – wnioski i postulaty:

Grupa pierwsza – postulaty związane z obecnie funkcjonującym systemem, w tym postulaty, których realizacja wymaga korekty systemu – konieczna jest dyskusja na temat ich spriorytetyzowania, określenia kierunku i tempa zmian oraz możliwości finansowania:

1. Wzrost liczby ośrodków takich jak warsztaty terapii zajęciowej, środowiskowe domy samopomocy, ośrodki dziennego pobytu
2. Uzależnienie kwoty dofinansowania uczestnictwa osoby niepełnosprawnej w warsztacie terapii zajęciowej od wysokości najniższego wynagrodzenia (90% tej kwoty)
3. Uruchomienie programu samochodowego dla instytucji (wtz)
4. Rewizja merytoryczna i finansowa wtz i zaz
5. Odejście od dofinansowania płac w zazach bez względu na to, ile zakład istnieje (powinna być gradacja – dofinansowanie przez ograniczony czas)
6. Dofinansowanie ze środków PFRON likwidacji barier architektonicznych w wysokości 100% kosztów przedsięwzięcia (zbyt wysoki wkład własny jest problemem dla osób niepełnosprawnych – ma być realny nie procentowo, a realny kwotowo)
7. Profilowanie turnusów rehabilitacyjnych (dla określonych grup wiekowych)
8. Ustalenie pierwszeństwa uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych tych osób, które najbardziej potrzebują wsparcia w tej formie
9. Połączenie rehabilitacji osoby niepełnosprawnej z rehabilitacją opiekuna w ramach turnusów rehabilitacyjnych
10. Wykorzystanie efektów projektów systemowych realizowanych przez PFRON (np. dotyczących osób głuchych - zestawy dokumentów np. dla lekarzy medycyny pracy, specjalistów ds. BHP, informatory dla osób niesłyszących w PJM) (na pograniczu z postulatami systemowymi)
11. Zapewnienie dostępności informacji, w tym informacji zawodowej, w PJM
12. Wypracowanie standardów usług na rzecz osób niepełnosprawnych, które państwo chce finansować, przy zaangażowaniu samorządów i organizacji pozarządowych (na pograniczu z postulatami systemowymi)
13. Rezygnacja z określania przez PFRON w ramach ogłaszanych konkursów o zlecenie realizacji zadań (w formie wsparcia) w ramach art. 36 ustawy o rehabilitacji (...) bardzo szczegółowych warunków na rzecz samodzielnego dobierania narzędzi przez organizacje pozarządowe
14. Udrożnienie art. 61b ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy tak, aby organizacje pozarządowe mogły zajmować się indywidualną pomocą na rzecz osób niepełnosprawnych

15. Przeprowadzenie kompleksowych kontroli w fundacjach i stowarzyszeniach pod kątem pozyskiwania środków, tego jak są one rozdysponowywane oraz efektów pracy fundacji i stowarzyszeń
16. Większe wykorzystanie klauzul społecznych w zleceniach
17. Wydłużenie staży zawodowych osób niepełnosprawnych
18. Podniesienie wymogów kompetencyjnych pracowników urzędów pracy w zakresie obsługi osób niepełnosprawnych (również innych służb, administracji państwowej)
19. Strategia wdrażania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych na szczeblu centralnym, wojewódzkim
20. Konieczność kontroli, koordynacji dystrybucji środków i ich efektywności
21. Podkreślenie roli trenera pracy oraz asystenta osoby niepełnosprawnej
22. Wprowadzenie instytucji zatrudnienia wspomaganego
23. Wprowadzenie trenera pracy do ustawy
24. Postulat, by dla osoby głuchej trenerem pracy była osoba głucha
25. Umocowanie w przepisach asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej
26. Wprowadzenie do systemu asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, który powinien uzupełniać wyłączone funkcje osoby niepełnosprawnej (zróżnicowanie ze względu na wiek, rodzaj niepełnosprawności – fizyczna/intelektualna), zdefiniowanie zakresu usług asystenta (powinien pomagać we wszystkich czynnościach, których wymaga osoba niepełnosprawna)

Grupa druga – postulaty wiążące się ze zmianą systemową – ich realizacja wymaga gruntownej przebudowy systemu, konieczne wydaje się sformułowanie założeń nowego systemu, a następnie wskazywanie szczegółowych rozwiązań:

1. Zmiana nazewnictwa z „osoba niepełnosprawna” na „osoba z niepełnosprawnością”
2. Wprowadzenie priorytetu kierowania środków do organizacji non-profit
3. Stworzenie ośrodków wsparcia dla osób, które nie są w stanie podjąć zatrudnienia
4. Zwiększenie wysokości środków finansowych PFRON przekazywanym samorządom powiatowym wg algorytmu
5. Zmiana proporcji pomiędzy dofinansowaniem rynku pracy a aktywizacją społeczną osób niepełnosprawnych
6. Wycofanie się z mechanicznego dofinansowywania pracodawców (system powinien wymuszać dążenie pracodawców do zmniejszania kosztów związanych z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych)
7. Przeznaczenie środków na przygotowywanie osób niepełnosprawnych do przyjmowania ról społecznych wg ich możliwości oraz przystosowanie środowiska przede wszystkim w miejscu

nauki i pracy tak, aby nie stwarzało ono barier utrudniających pełne uczestniczenie w życiu społecznym (w tym zawodowym)

8. Wykorzystanie efektów projektów systemowych realizowanych przez PFRON (np. dotyczących osób głuchych - zestawy dokumentów np. dla lekarzy medycyny pracy, specjalistów ds. BHP, informatory dla osób niesłyszących w PJM) (na pograniczu z postulatami dotyczącymi obecnie funkcjonującego systemu)
9. Wypracowanie standardów usług na rzecz osób niepełnosprawnych, które państwo chce finansować, przy zaangażowaniu samorządów i organizacji pozarządowych (na pograniczu z postulatami dotyczącymi obecnie funkcjonującego systemu)
10. Konieczność nowego zróżnicowania wsparcia w rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnieniu – określenie stopnia samodzielności osób niepełnosprawnych i charakteru potrzeb osób niepełnosprawnych
11. Zmiany w systemie dotyczące wypełniania obowiązków przez samorządy – jeżeli ustawa nakłada obowiązki na samorządy to powinna albo gwarantować pozostawienie w puli środków samorządu powiatowego pewnych środków w przeliczeniu na jedną osobę niepełnosprawną, które będą mogły być przeznaczane na osoby niepełnosprawne albo wprost nałożyć na samorządu ryczałt w przeliczeniu na jednego mieszkańca, który samorząd jest zobowiązany na osoby niepełnosprawne przeznaczyć
12. Wprowadzenie obowiązku zatrudniania osób niepełnosprawnych w administracji publicznej na określonym poziomie np. 0,5%
13. Obligatoryjna współpraca resortów zdrowia, pracy i w ramach resortu pracy oraz współpraca urzędów pracy i ośrodków pomocy społecznej
14. Weryfikacja podziału na bezrobotnych i poszukujących pracy
15. Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych jako Członek Rady Ministrów
16. Likwidacja możliwości zawieszenia renty w sytuacji osiągnięcia przychodów przekraczających określoną kwotę

Grupa trzecia – postulaty o charakterze ogólnym:

1. Indywidualne podejście do osoby niepełnosprawnej
2. Urealnienie cen sprzętów, turnusów rehabilitacyjnych dofinansowywanych ze środków PFRON
3. Uświadamianie społeczeństwa oraz instytucji w zakresie tematyki niepełnosprawności
4. Aktywizacja społeczna niezatrudnionych osób niepełnosprawnych

5. Edukacja ustawiczna i szkolenia zawodowe – brak podaży wyspecjalizowanych firm, które wyposażałyby osoby niepełnosprawne w odpowiednie kompetencje zawodowe
6. Przeprowadzenie analizy potrzeb
7. Stworzenie takiego systemu, od którego osoba niepełnosprawna może się z czasem uniezależnić
8. Stworzenie systemu, który identyfikuje jednostki potrzebujące pomocy i kieruje do nich konkretne wsparcie
9. Umaszynowanie procesu produkcji, w tym także usług, w celu zwiększenia zatrudnienia
10. Opracowanie modelu kompleksowego wsparcia osób niepełnosprawnych – powiat wydaje się tym poziomem, gdzie powinien funkcjonować model uwzględniający wszystkie formy wsparcia
11. Likwidacja pułapki rentowej

Grupa czwarta - postulaty, które nie leżą w kompetencjach Zespołu ds. aktywizacji społecznej i zawodowej, do przekazania (w większości dotyczą one nie osób niepełnosprawnych, a opiekunów tych osób lub jeśli dotyczą osób niepełnosprawnych, to leżą w kompetencjach pozostałych Zespołów. Jednocześnie należy zauważyć, że w ramach prac Zespołu ds. aktywizacji społecznej i zawodowej możliwe jest podjęcie dyskusji we wskazanych poniżej kwestiach, z zastrzeżeniem, że płynące rekomendacje zostaną przekazane właściwym Zespołom):

1. Aktywizacja zawodowa rodzica po śmierci dziecka (Zespół ds. dzieci i młodzieży)
2. Zabezpieczenie opiekunów poprzez aktywizację lub wsparcie socjalne, gdy opieka ustała (Zespół ds. dzieci i młodzieży, Zespół ds. dorosłych niepełnosprawnych)
3. Uzawodowienie opieki (Zespół ds. dzieci i młodzieży, Zespół ds. dorosłych niepełnosprawnych)
4. Uzawodowienie opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem w stopniu znacznym (Zespół ds. dzieci i młodzieży)
5. Wprowadzenie rozwiązań dotyczących osób jednocześnie pracujących i sprawujących opiekę nad osobą niepełnosprawną (niektóre elementy z ustawy Senatora Augustyna, np. urlop związany z długoterminową opieką) (Zespół ds. dzieci i młodzieży, Zespół ds. dorosłych niepełnosprawnych)
6. Umożliwienie osobom pobierającym świadczenie pielęgnacyjne podejmowanie dodatkowej pracy bez utraty świadczenia (Zespół ds. dzieci i młodzieży, Zespół ds. dorosłych niepełnosprawnych)
7. Ustalenie zabezpieczenia socjalnego dla dzieci niepełnosprawnych w sytuacji śmierci ich rodziców (Zespół ds. dzieci i młodzieży)

8. Przy orzekaniu określanie potrzeb, jakie mają osoby niepełnosprawne, żeby funkcjonować na rynku pracy (zamiast stwierdzania do czego nie są zdolne) (Zespół ds. orzecznictwa)
9. Asystent osobisty podczas nauki – pomoc nauczyciela we wszystkich szkołach, a nie tylko w szkołach integracyjnych (Zespół ds. dzieci i młodzieży)